

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Σημειώσεις για μιά ιδιωτική
θεωρία τῆς λογοτεχνίας

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΙΧΛΗ

ΟΠΟΙΟΣ μιλάει για τήν «τέχνη τῆς ἀνάγνωσης» εἶναι ἕνας ἀναγνώστης ὑστερόβουλος· δηλαδή συγγραφέας.

Δέν μπορούμε νά μιλάμε για ἔτοιμο ἔργο πρὶν ὁ συγγραφέας αἰσθανθεῖ λαθραναγνώστης του.

Ὅταν τὸ ἔργο κρύβεται ἀπὸ τὸν δημιουργό του, τότε ἔχει κλείσει ἄλλος ἕνας προπατορικὸς κύκλος.

Όταν ο αναγνώστης δημιουργεί, ο
συγγραφέας σωπαίνει.

Ὁ συγγραφέας καὶ ὁ φυλακισμένος ἔχουν ἓνα (τουλάχιστον) κοινὸ χαρακτηριστικό: δὲν τοὺς ἀρκεῖ τὸ ὅτι περνοῦν οἱ μέρες, θέλουν νὰ τὸ σημειώσουν καὶ στὸν τοῖχο τους.

Τὸ εἶπε ὁ Πιέρ Μενὰρ ἐγκαίρως: «Ὁταν ξαναδιαβάζουμε ἓνα βιβλίο, τὸ βιβλίο ξαναγράφεται».

Ἵπάρχει ἀνάγνωση ἂν δὲν ὑπάρχει κατανόηση; (Ὅχι μὲ τὴν περιπαθὴ ἔννοια τῆς λέξης «κατανόηση», τὴν ἔννοια τῆς συμπόνιας ἢ τῆς ἐπιείκειας, ἂν καὶ σὲ πολλὰς περιπτώσεις, ἐδῶ πρὸς τὰ λέμε...)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου:) Ἀκόμα καὶ ἂν διαβάσω ἀπὸ ἐξωφύλλου μέχρι ὀπισθοφύλλου μιὰ πραγματεία γιὰ τὶς φαντασμαγορικὲς ιδιότητες τῶν ὑπερπεπερασμένων ἀριθμῶν, μπορῶ νὰ λογίζομαι ἀναγνώστης της;

Ὅποιος γράφει ἔχει «πρὸ ὀφθαλμῶν» ἓναν ιδεώδη ἀναγνώστη πὺ τὰ δέχεται ὅλα, τὰ καταλαβαίνει καὶ τὰ συγχωρεῖ ὅλα. Αὐτὸς ὁ «ιδεώδης» ἀναγνώστης εἶναι καὶ ὁ πληρέστερος χαρακτηριστῆρας πὺ μπορεῖ νὰ πλάσει ἓνας συγγραφέας.

Τί εἶναι αὐτός ὁ περίφημος «ἐαυτός μου» γιὰ τὸν ὁποῖο κάποιοι διατείνονται ὅτι γράφουν; Μὰ τί ἄλλο; Ἕνας ταυτόχρονος ἀναγνώστης, ἓνα θλιβερό πειραματόζωο ποὺ δέχεται ὅλη τὴ βιαιότητα τῶν δισταγμῶν, τῶν σχεδιασμάτων καὶ τῶν διαγραφῶν, ἓνας δοκιμαστής αὐτοκρατόρων ποὺ δηλητηριάζεται πρῶτος.

Ἄν ἡ λογοτεχνία εἶναι παιχνίδι, πόσο μᾶλλον ἡ ἱστορία τῆς λογοτεχνίας.

Ἄν ἡ λογοτεχνία δὲν εἶναι παιχνίδι, τὴν ἔχουμε ὅλοι πολὺ ἄσχημα.